

[Αρχή Σελίδας 1]

ΤΑΞΗ	Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	10-05-2026

A. Να περιγράψετε τις συνέπειες από την εκλογική ήττα του Βενιζέλου το Νοέμβριο του 1920 σε επίπεδο:

- α. οικονομικό και**
- β. πολιτικό**

(μονάδες 18)

B. Να εξηγήσετε το ρόλο των Βαλκανικών Πολέμων :

- α) στην εξέλιξη της εργατικής ιδεολογίας και την εμφάνιση του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα,**
- β) στην κατάσταση της εθνικής οικονομίας της χώρας και**
- γ) στην οριστική επίλυση του Κρητικού ζητήματος.**

(μονάδες 20)

Γ.1. Να αντιστοιχίσετε τα γεγονότα της στήλης A με τις χρονολογίες (ή και ημερομηνίες) της στήλης B. Δυο δεδομένα της στήλης B περισσεύουν.

A	B
1. τελεσίγραφο Μ. δυνάμεων στους επαναστάτες στο Θέρισο	α) 1919
2. Συνθήκη Μουρνιών Κυδωνίας	β) 30/1/1923
3. Συνθήκη ειρήνης Λοζάνης	γ) 2/7/1905
4. Συνθήκη Νείγυ	δ) 1896

[Αρχή Σελίδας 2]

5. λειτουργία Τράπεζας Ελλάδας	ε) 24/7/1923
6. εξέγερση στο Λαύριο	στ) 1928
	ζ) 1927
	η) 2/11/1905

(μονάδες 6)

Γ.2. Να κατατάξετε σε χρονολογική σειρά τα παρακάτω γεγονότα:

1. Συνθήκη Σεβρών
2. Απόβαση ελληνικού στρατού στη Σμύρνη
3. Διάλυση Στρατιωτικού Συνδέσμου
4. Κίνημα στο Γουδί
5. Παραίτηση Δραγούμη απ' την κυβέρνηση
6. Επανάσταση στο Θέρισο

(μονάδες 6)

Δ. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να απαντήσετε στο ερώτημα:

α. Ποιοι ήταν οι οπαδοί του Γαλλικού κόμματος; (μονάδες 8)

β. Ποια τα βασικά στοιχεία της πολιτικής του; (μονάδες 10)

γ. Πώς πολιτεύτηκε ο ηγέτης του κατά την περίοδο 1844-1847; (μονάδες 7)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

«Το Γαλλικό κόμμα που δημιουργήθηκε ως εκπρόσωπος των συμφερόντων των Ρουμελιωτών στρατιωτικών κυρίως, την εκπροσώπηση των οποίων είχε αναλάβει ο Ιωάννης Κωλέττης, διατήρησε αυτόν τον χαρακτήρα μέχρι και μετά τον δεύτερο εμφύλιο. Ο εμφύλιος είχε συντελέσει στην ανάπτυξη ενός κοινού μετώπου των Ρουμελιωτών, που οδήγησε οπλαρχηγούς με τόσο μεγάλες αντιθέσεις μεταξύ τους, όπως ο Κώστας Μπότσαρης και ο Κίτσος Τζαβέλας, στο στρατόπεδο του Κωλέττη, εμποδίζοντας αρχικά την ανάπτυξη άλλων διαφοροποιήσεων. Με μια σειρά τακτικές

[Αρχή Σελίδας 3]

κινήσεις ο Κωλέττης βελτίωσε τη θέση του. Όταν ο οδυσσέας Ανδρούτσος το 1825, ως αιχμάλωτος του Ιωάννη Γκούρα, είχε βρει τον θάνατο, ο ίδιος ο Γκούρας είχε σκοτωθεί ένα χρόνο αργότερα και ο Καραϊσκάκης το 1827, ο Κωλέττης μπορούσε πια να εκπροσωπεί μόνος τους στρατιωτικούς της Στερεάς. Παράλληλα το μέτωπο των Ρουμελιωτών στον δεύτερο εμφύλιο διαμεσολάβησε την προσχώρηση αρχόντων της Στερεάς Ελλάδας στον Κωλέττη [...] ».

**Gunnar Hering, *Τα Πολιτικά Κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936*, Μ.Ι.Ε.Τ.,
τ. Α΄, σ. 118-119**

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

«Ο Κωλέττης, είχε θέσει επισήμως το ζήτημα εκείνο το οποίο όχι απλώς θα απασχολήσει τη χώρα, αλλά θα περιδινήσει κάθε έκφανση της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής : ‘Διά την γεωγραφικήν αυτής θέσιν η Ελλάς είναι το κέντρον της Ευρώπης· ισταμένη και έχουσα εκ μεν δεξιών την Ανατολήν, εξ αριστερών δε την Δύσιν, προώριται ώστε να φωτίση την Δύσιν, δε την Ανατολήν. Το μεν πρότον εξεπλήρωσαν οι πρόγονοί ημών, το δε δεύτερον είναι εις ημάς ανατεθειμένον.’ Αυτή είναι, λοιπόν, η πράξις γέννησης της Μεγάλης Ιδέας. Είναι λογικό, το ζήτημα που συνείχε (=συνένωνε) και συγκινούσε κάθε Έλληνα, με διαφορετική ένταση κάθε φορά ... ».

Δημήτρης Μαλέσης, «Ν΄ ανάψη η επανάστασις»:Μεγάλη Ιδέα και Στρατός τον 19ο αιώνα, Ασίνη, 2017, σ. 151-152. (κείμενο διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης)

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

«Η παραχώρηση Συντάγματος δε μετέβαλε την πολιτική ζωή. Η συνεργασία των τριών κομμάτων εν όψει της αλλαγής του 1843 διαλύθηκε αμέσως μετά την επιτυχία. Οι πρώτες αλλαγές που ακολούθησαν κράτησαν τρεις μήνες κατά τους οποίους η Ελλάδα έγινε λεία των οπλισμένων συμμοριών του Κωλέττη, που έβαλε σ΄ ενέργεια όλα τα μέσα για να συντρίψει τον αντίπαλο και να εξασφαλίσει την πλειοψηφία στη Βουλή. Συνταγματικός, όταν ήταν στην αντιπολίτευση, ο Κωλέττης δείχτηκε υπερβολικά συγκεντρωτικός όταν πήρε την εξουσία κι ενθάρρυνε τις επεμβάσεις του στέμματος στην πολιτική ζωή. Η πραγματική εσωτερική πολιτική του συνίστατο στη

[Αρχή Σελίδας 4]

διάθεση των κρατικών εσόδων για λογαριασμό των φίλων του, χωρίς κανένα σοβαρό μέτρο για τη διοργάνωση και οικονομική ανάπτυξη της χώρας».

Νίκος Σβωρόνος, *Επισκόπηση της Νεοελληνικής Ιστορίας*, Θεμέλιο, 1982.

σ. 81

(μονάδες 25)

Ε. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται παρακάτω, να αναφερθείτε στο περιεχόμενο του Συντάγματος του 1844 σχετικά με:

α) τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών (μονάδες 4)

β) την κατανομή των εξουσιών (μονάδες 12).

γ) το δικαίωμα της ψηφοφορίας και την εκλογική διαδικασία (μονάδες 9)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο Βασιλιάς δεν ήταν μόνον ο ανώτατος άρχοντας, ο αρχηγός του κράτους αλλά και το ανώτατο και κυρίαρχο όργανο του κράτους, αποδεχόταν δηλαδή μόνον εκείνους τους περιορισμούς της εξουσίας του, που είχαν διατυπωθεί ρητώς στο Σύνταγμα.

Η μοναρχική πηγή της εξουσίας προέκυπτε και από το ίδιο το συνταγματικό κείμενο, που αναγνώριζε το πρόσωπο του Βασιλιά ως ιερό και απαραβίαστο αλλά και από την πρόβλεψη ότι η δικαιοσύνη πηγάζει από το Βασιλιά και απονέμεται εν ονόματί του. Η μοναρχία ήταν όμως περιορισμένη μέσα στα όρια που έθετε η ίδια με το παραχωρημένο Σύνταγμα.

Το Σύνταγμα του 1844 εισήγαγε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. [...]

Η νομοθετική πρωτοβουλία και το δικαίωμα της κυρώσεως των νόμων ανήκε στο Βασιλιά. Με το διορισμό των μελών της Γερουσίας και της διάλυσης, χωρίς περιορισμό, της Βουλής, ο Βασιλιάς συγκέντρωνε εκτεταμένες αρμοδιότητες.

Η. Μαυρομούστακου, Πολιτικοί Θεσμοί και Διοικητική Οργάνωση, στο: Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000, 4ο ς τόμος: Το Ελληνικό Κράτος, 1833-1871, Η Εθνική Εστία και ο Ελληνισμός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003, σ.43.

[Αρχή Σελίδας 5]

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Έκλογικός Νόμος καθιέρωνε την εκλογή των βουλευτών με πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων, που θα διεξαγόταν με άμεση, σχεδόν καθολική, και μυστική ψηφοφορία. Δικαίωμα ψήφου δινόταν στους πολίτες (άρρενες) ηλικίας 25 ετών συμπληρωμένων, «έχοντας προσέτι ιδιοκτησίαν τινά εντός τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἔχουσι τὴν πολιτικὴν διαμονὴν των, ἢ ἐξασκοῦντας ἐν αὐτῇ ὅποιονδήποτε ἐπάγγελμα, ἢ ἀνεξάρτητον ἐπιτήδευμα». Ἐξαιροῦνταν α) Οἱ διατελοῦντες ὑπὸ ἀνάκρισιν ἐπὶ κακουργήματι, β) Οἱ προσκαίρως ἢ διὰ παντὸς στερηθέντες κατὰ συνέπειαν δικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαίωματος τοῦ ψηφοφορεῖν, γ) Οἱ στερούμενοι τῆς ἐλευθέρως διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των».

Ν. Διαμαντοῦρος, Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τ. ΙΓ΄: Νεώτερος Ἑλληνισμὸς ἀπὸ 1833 ὥς 1881, Αθήνα: Εκδοτικὴ Αθηνῶν, 22000, σ.112.

(μονάδες 25)

Υ. Γ : Συμβουλή προς τους μαθητές...

«Η γνώση της Ιστορίας είναι απλώς γνώση. Εσεῖς να επιδιώκετε την επίγνωσή της!»